

Adroddiad i'r	Y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
Dyddiad y Cyfarfod	27 Gorffennaf 2022
Aelod / Swyddog Arweiniol	Gwyneth Ellis, Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol
Awdur yr adroddiad	Steve Gadd, Pennaeth Cyllid ac Eiddo
Teitl	Diweddariad am Ddatganiad o Gyfrifon Drafft 2021/22

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Darparu diweddariad am gynnydd fersiwn ddrafft Datganiad Cyfrifon 2021/22 a'r broses sy'n sail iddo.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol wedi dirprwyo cyfrifoldeb i gymeradwyo'r cyfrifon archwiledig a'r gobraith yw y byddant yn cael eu cyflwyno ar 21 Medi 2022. Mae cyflwyno'r cyfrifon drafft yn rhoi syniad cynnar o sefyllfa ariannol y cyngor a gall amlygu unrhyw faterion yn y cyfrifon neu'r broses cyn i'r cyfrifon gael eu harchwilio.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Nodi'r sefyllfa fel y'i cyflwynir yn y cyfrifon drafft (gweler Atodiad 1).

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Mae dyletswydd statudol ar y Cyngor i baratoi datganiad cyfrifon sy'n cydymffurfio â safonau cyfrifo a gymeradwyir. Mae'n rhaid i'r aelodau etholedig gymeradwyo'r cyfrifon a archwiliwyd yn ffurfiol ar ran y Cyngor. Mae'r rôl hon wedi cael ei dirprwyo i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Mae'r cyfrifon drafft bellach wedi eu cwblhau ac wedi'u llofnodi gan y Pennaeth Cyllid ar 27 Mehefin (2 Awst y llynedd). Roedd y cyfrifon drafft ar gael i'w

harchwilio yn ôl y gofyn a byddant hefyd ar gael i'r cyhoedd eu harchwilio rhwng 15 Gorffennaf a 11 Awst.

4.2 Fel yr ychydig flynyddoedd diwethaf, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru canllawiau yn nodi, oherwydd effaith parhaus Covid, y byddai terfynau amser statudol ar gyfer cwblhau cyfrifon Drafft ac Archwiliwyd yn cael eu hystyngiwr fel nodwyd yn y tabl isod. Cymerodd CSDd y penderfyniad cynnar i gyhoeddi rhybudd (gweler isod) i nodi na fyddwn yn anelu at y dyddiad cau cynnar statudol ond y byddai'n cyflawni'r dyddiadau cau diwygiedig. Gwnaed y penderfyniad hwn mewn ymgynghoriad ag AW ac fe'i hysbyswyd gan eu hasesiad o'u gallu i gwblhau'r gwaith archwilio gofynnol.

Mae "Rheoliad 10(1) Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'i diwygiwyd) yn ei gwneud yn ofynnol bod Swyddog Ariannol Cyfrifol Cyngor Sir Ddinbych yn arwyddo ac yn dyddio'r datganiad cyfrifon, ac yn ardystio eu bod yn cynrychioli golwg gywir a theg o sefyllfa ariannol y corff ar ddiwedd y flwyddyn y mae'r datganiad yn gysylltiedig â hi ac o incwm a gwariant y corff ar gyfer y flwyddyn honno. Yn ôl y Rheoliadau, mae rhaid i hyn gael ei gwblhau erbyn 31 Mai 2022.

Mae terfynau amser statudol 2021/22 i'w gweld yn y tabl isod ynghyd â'r terfynau amser estynedig a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru oherwydd parhad y pandemig.

Eitem	Dyddiad Cau Statudol	Dyddiad Cau Estynedig
<i>Datganiad Cyfrifon Drafft</i>	<i>31 Mai 2022</i>	<i>31 Awst 2022</i>
<i>Datganiad Cyfrifon a Archwiliwyd</i>	<i>31 Gorffennaf 2022</i>	<i>30 Tachwedd 2022</i>

Nid yw'r Swyddog Ariannol Cyfrifol wedi arwyddo ac ardystio'r cyfrifon ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2022 oherwydd effaith COvid-19 ar adnoddau staff a gwaith ychwanegol o gwblhau'r cyfrifon eleni, a bydd yn gweithio o fewn y terfynau amser estynedig."

Serch hynny, rydym yn dal i obeithio y gallwn gadw at derfynau amser y Pwyllgor a nodwyd ar ddechrau'r flwyddyn, sef Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio mis Gorffennaf ar gyfer y cyfrifon drafft a chyfarfod mis Medi ar gyfer y cyfrifon a archwiliwyd.

4.3 Mae'r adroddiad naratif yn y Datganiad Cyfrifon yn nodi:

“Yn ystod 2021-22 cafodd y tai Cyngor eu hailbrisio fel rhan o'r rhaglen brisio dreigl 5 mlynedd. Fodd bynnag, dim ond ychydig o asedau a gafodd eu hailbrisio o dan y Sail Cost Amnewid Dibrisiedig. Mae'r asedau hynny nad ydynt wedi'u hailbrisio wedi'u cynnwys yn y cyfrifon yn ôl eu gwerth cario cyfredol. Oherwydd yr hinsawdd economaidd bresennol a'r cynnydd mewn costau adeiladu mae'n debygol y bydd yr asedau hyn yn cael eu tanamcangyfrif yn y cyfrifon. Bydd gwaith yn dechrau i ailbrisio'r asedau hyn nad ydynt wedi'u hailbrisio yn y flwyddyn ar gyfer blwyddyn ariannol 2022-23.”

Mae'r mater hwn wedi'i drafod gyda Chymdeithas y Gymraeg, Archwilio Cymru a Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth ond nid yw'r mater wedi'i ddatrys cyn y dyddiadau cau ar gyfer cyflwyno'r cyfrifon drafft. Nid yw ailbrisiad llawn yn bosibl o fewn yr amserlenni presennol ar gyfer 2021/22 a byddai goblygiadau difrifol i lwyth gwaith yn y blynyddoedd i ddod.

5. Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Does dim costau ychwanegol yn codi o ganlyniad i'r adroddiad hwn.

6. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Barn broffesiynol y Swyddog Adran 151 yw nad oes angen Asesiad o'r Effaith ar Les ar gyfer yr adroddiad hwn.

7. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

Mae gweithdrefnau a phrosesau y Cyngor sy'n sail i lunio'r cyfrifon yn cael eu hadolygu'n rheolaidd gan Archwilio Cymru. Caiff barn broffesiynol ei cheisio oddi wrth nifer o ddisgyblaethau eraill y tu hwnt i gyllid, fel yr adain gyfreithiol, prisio eiddo, adnoddau dynol a phensiynau.

8. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae'r Datganiad Cyfrifon yn elfen allweddol o fframwaith llywodraethu'r cyngor. Mae'n bwysig bod aelodau etholedig yn cael eu sicrhau bod y cyfrifon wedi cael eu cynhyrchu yn unol â'r safonau perthnasol a bod y broses sy'n sail i gynhyrchu'r cyfrifon yn gadarn.

9. Pa risgiau sydd yna ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Byddai'r Cyngor yn mynd yn groes i'w ddyletswydd statudol pe na fyddai'n gallu cymeradwyo'r cyfrifon erbyn 30 Tachwedd.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

Dan Adran 151 Deddf Llywodraeth Leol 1972, mae'n ofynnol i awdurdodau lleol wneud trefniadau i weinyddu eu materion ariannol yn briodol. Mae Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Archwilydd Penodedig archwilio ac ardystio cyfrifon y cyngor, a rhaid iddo fod yn fodlon bod y cyfrifon wedi cael eu cwblhau yn unol â Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2018.